

به نام خالق هستی

شناخت، مدیریت و کنترل

مگس میوه مدیترانه ای

Mediterranean fruit fly
نام علمی: *Ceratitis capitata*

تهیه شده در:

مدیریت حفظ نباتات

سازمان جهاد کشاورزی استان زنجان

معرفی آفت :

این آفت به بیش از ۳۵۰ گونه گیاهی شامل انواع درختان میوه هسته دار، دانه دار، برخی از گونه های جنگلی، زینتی و انواع سبزیجات و صیفی جات حمله میکند.

مشخصات بارز:

پلی فاژ بودن (دامنه میزبانی وسیع)

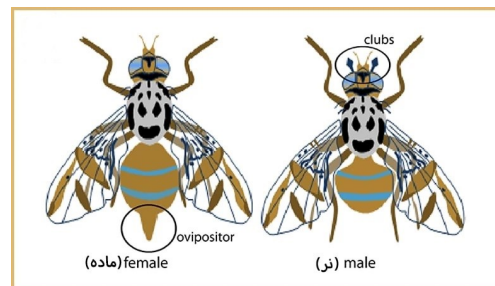
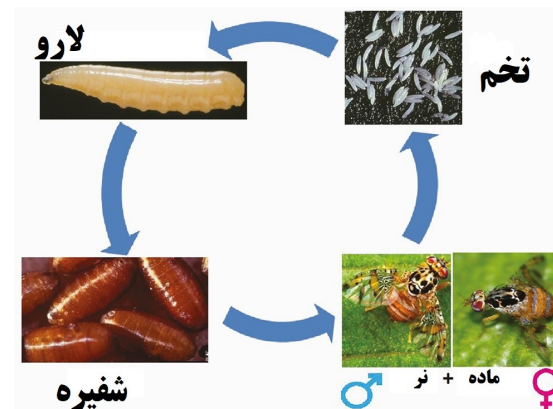
نداشتن دیاپوز (استراحت)

تولیدمثل مداوم و در شرایط آب و هوایی مناسب

قدرت زادآوری بالا

سازگاری با انواع شرایط محیطی تحمل بیشتر به سرما (دماهای پایین تر) در مقایسه با سایر گونه های مگس میوه ای

زیست شناسی:

مرحله تخم:

تخم ها دقیقاً زیر پوست میوه های حساس (اغلب در ناحیه ای که شکستگی در پوست قبلاً رخ داده است) گذاشته می شوند. چندین ماده ممکن است در یک سوراخ ۷۵ یا بیشتر تخم بگذارند. میوه های سخت یا نیمه رسیده عموماً برای تخمک گذاری بر میوه های نرم و رسیده ترجیح داده می شوند.

مرحله لاروی:

ظرف چند روز تخم باز شده، نوع و وضعیت میوه اغلب بر طول مرحله لاروی تأثیر می گذارد. در مرکبات، به ویژه لیمو و لیموترش، طولانی تر به نظر می رسد. بنابراین لاروها برای رسیدن به بلوغ در یک لیمو رسیده به ۱۴ تا ۲۶ روز زمان نیاز دارند، در حالی که در هلو سبز ۱۰ تا ۱۵ روز است. اندازه کامل یک ماگت (کرم) حدود یک سانتی متر است.

مرحله شفیره:

لاروها بعد از تغذیه کافی، از میوه خارج شده و در داخل خاک تبدیل به شفیره میشوند. عمق شفیرگی در خاکهای مختلف با توجه به نوع بافت خاک ۳-۵ سانتیمتر و طول دوره شفیرگی از ۱۰ تا ۴۰ روز متغیر می باشد.

مرحله حشره کامل:

بعد از پایان مرحله شفیرگی، حشره کامل از خاک خارج شده و بعد از یک تغذیه مناسب شروع به جفت گیری و تخم ریزی می کند.

زمستان گذرانی:

زمستان گذرانی این حشره در مناطق معتدل به صورت حشره کامل است. در هوای خنک حشرات کامل در روی سطح برگها و در قسمتهای جنوبی درخت فعالیت می کنند ولی در دماهای بالا، حشرات ترجیح می دهند در لابلای شاخ و برگ درختان مستقر شده و کمتر در معرض نور و گرمای مستقیم قرار گیرند.

در عین حال که مگس میوه مدیترانه ای حشره ای کم تحرک است، چنانچه در معرض باد شدید قرار بگیرد می تواند تا ۲۰ کیلو متر جابجا شود.

خسارت:

میوه ها و سبزیجات بارده، در اثر تخم گذاری مگس، تغذیه لاروها و عفونت در اثر بیماری های ثانویه، آسیب می بینند. میوه های آلوده به لاروهای مگس مدیترانه ای، ممکن است علائم "نیش" را در سطحی که مگس ماده تخم ها را برجای گذاشته است، نشان دهند.

تخم هایی که در میوه های سفت و سبز و نارس گذاشته می شوند ممکن است باعث توقف رشد میوه شوند.

لاروها در داخل میوه های بالغ تغذیه می شوند و تونل هایی از سطح به مرکز ایجاد می کنند. ممکن است ظاهر آغشته به آب در سطح میوه در اطراف نقطه ورود ایجاد شود. پوسیدگی میوه به دلیل عفونت ثانویه اغلب با هجوم مگس میوه رخ می دهد. میوه آلوده از درخت می افتد یا روی درخت می پوسد.

ردیابی:

ردیابی مگس میوه یکی از مهم ترین راهکارهای کنترل دقیق مگس میوه در مناطق آلوده به شمار می رود به طوری که موثرترین و مهم ترین راهکار برای ردیابی مگس میوه، نصب تله مک فیل با مایع سراتراپ و تله جکسن با ماده جلب کننده فرمون باشد. تله ها بایستی در محل مناسبی (ترجیحاً در قسمت جنوبی و آفتابگیر) درخت در ارتفاع ۱.۵ تا ۲ متری سطح زمین و در سایه انداز نصب شوند.

بهتر است که هر دو هفته یکبار مایع داخل تله ها عوض شده و فرمون داخل تله نیز هر دوماه یکبار تعویض شود. در هر باغ بایستی بین ۳ تا ۵ تله در هر هکتار نصب شود تا ردیابی به صورت دقیق انجام گیرد.

اگر تعداد مگس های شکار شده در یک تله در روز در هر هکتار کمتر از یک مگس باشد، آلودگی کم بوده که خسارت چندانی ندارد و اگر در یک تله در روز ۳ تا ۵ مگس باشد شدت آلودگی و خسارت بالا بوده که نیاز به کنترل بیشتر دارد.

کنترل:

به باغی:

برداشت زود هنگام در مناطقی با تراکم بالا

جمع آوری میوه های آلوده و نگهداری در کیسه پلاستیک فاقد منفذ یا ریختن داخل بشکه و استفاده از مواد نفتی جهت از بین بردن لاروها و جلوگیری از تشکیل شفیره و یا دفن میوه های آلوده در عمق نیم متری زمین.

پابیل کردن خاک و یا روتاری زدن به صورت سطحی برای از بین بردن شفیره مگس میوه

برای جلوگیری از انتقال آلودگی بهتر است از جابجایی میوه های آلوده به مناطق دیگر خودداری شود

در زمان برداشت میوه بایستی دقت نمود تا میوه هایی که به صورت غیر طبیعی تغییر رنگ دادند و میوه هایی که علایم تخم ریزی دارند و یا پوسیدگی در آن ها دیده می شوند، جدا و حذف شوند.

طعمه پاشی:

برای طعمه پاشی از پروتیین هیدرولیزات (به نسبت ۲.۵ تا ۳ لیتر) + سم مالاتیون (به نسبت ۲۰۰ سی سی در ۱۰۰ لیتر آب)

طعمه پاشی یک ماه قبل برداشت شروع و تا پایان برداشت به صورت نواری یا لکه ای رو درخت

برای حفظ محصول بهتر است طعمه پاشی در ساعات اولیه صبح انجام شود تا باعث سوختگی و ترک خوردگی میوه به خاطر سم پاشی در ساعات گرم روز نشود.

در صورت وجود حجم بالای جمعیت آفت، طعمه پاشی بایستی روی یک سوم درختان باغ انجام شود و همچنین عملیات طعمه پاشی در زمان بارندگی به بعد از آن موکول شود. طعمه پاشی بهتر است با نظر کارشناس تا دوبار در هفته انجام شود.

سمپاشی:

روش کاور اسپری: یا سمپاشی کل باغ توسط یکی از حشره کشهایی که دوره کارنس نسبتاً کوتاهی دارد صورت میگیرد. این روش زمانی انجام می شود که طعمه پاشی صورت گرفته و با این وجود باز هم شکار جمعیت مگس زیاد است و احتمال اینکه به محصول آسیب وارد شود زیاد است.